

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarohle:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1 an 7 fl.

1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr., a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poște și la librării.

În România:

la dl Carol Schuder în București, strada Labirint nr. 4.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 crotocri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Al doilea ucuz.

Cu data de 7 Decembrie ministrul de interne Hieronymi a dat un al doilea ucuz, prin care interzice funcționarea partidului național român. Prilegiu la noua sa bravură i-a dat adunarea națională dela 28 Noembrie, care așa se vede, i-a stricat socotelile.

Despre acest ucuz dnu Zacharia Boiu, Dr. Petru Cioran, Dumitru Cunțanu și Russu Șirianu au primit alaltăieri următoarea înștiințare:

Nr. 120/1894.

Comitele suprem al comitatului Sibiu și comite al Sașilor.

Prin ordinul seu Nr. 3217 res. din 16 Iunie 1894, Excelența Sa dl ministru de interne a interzis activitatea așa numitului partid național român, pentru-că acesta nu are temei legal, — lucru despre care Dr. Rațiu, president al comitetului de atunci, a fost înștiințat. În adunarea română, ținută la 28 Noembrie în Sibiu, cu toate acestea s'a adus hotărârea, că și împotriva ordinului de opreliște amintit, partidul își va continua activitatea.

Deoarece această hotărâre s'a adus în chip ilegal, călcându-se regulamentele în vigoare, ministrul regese maghiar cu ordinul rezervat Nr. 1488 și data 7 Decembrie oprind din nou activitatea așa zisului partid național român, totdeodată a binevoit să enunțe, că desconsiderația acestui ordin, pe baza art. I din legea XL dela 1879 o califică ca transgresiune; ori-și-cine ia parte la asemenea adunări, sau contribuie la convocarea astorfel de adunări, conform art. 16 al legii XL din 1879, adică pe baza ordinului amintit va fi pedepsit cu arest ce poate să i-se urce până la 15 zile și amendă în bani până la suma de 100 fl.

Înștiințându-te despre cuprinsul acestui nou ordin al ministrului de interne pentru-că să te conformezi, îți atrag totdeodată atenția și asupra eventualelor urmări, dacă vei mai continua activitatea ilegală la care se referște ordinul menționat.

Sibiu, 28 Decembrie 1894.

Thalmann,

comite suprem.

Incontestabil: ucuzul acesta este opera lui Jeszenszky Sándor, consilierul mai proaspăt înscăinat în ministerul de interne cu referada „chestiunilor române”.

Ne îndoiim însă, dacă însuși agerul procuror dela „Replică” va ști să ne dea lămuriri în privința următoarelor lucruri:

Care regulamente în vigoare s'a călcat prin faptul, că un ordin ministerial a fost taxat așa cum e: anticonstituțional?

Să ne citeze textul articolului de lege, prin care cetățenii alegători ai statului sunt opriți a convoca și a participa la o adunare (cum a fost și

adunarea noastră națională dela 28 Noembrie)

Să ne găsească un singur Român, care de frica celor 15 zile temniță și 100 fl. amendă s'ar da în lături atunci, când e vorba să se demonstreze, că partidul național român nu se poate desființa prin nici un fel de ucuz!

Să ne spună, în ce calitate a lordnii Boiu, Cioran, Cunțanu și Russu Șirianu ajung la înalta onoare, ca ministrul să stea cu ei de vorbă? Ca subscrisorii ai convocării? Dar în Sibiu au mai iscalit și alții, fără să li-se aducă personal la cunoștință noua „bunăvoință” ministerială? Ca comisie verificatoare a procesului verbal al adunării? Dar domnul Russu nu este în această comisie, ear' domnul Tilea este și totuși n'a primit nici o slovă dela domnul comite suprem. Chiar și amenințarea adresată amicului nostru Russu, intitulată „a f. év 28-án tartott román gyűlés eldődjöje és inditvány tevőjének” am înțelege-o numai așa, ca ea să se fi adresat și domnului Truța, celalalt raportor, ba cel puțin întregului birou al adunării și comisiei de cincizeci.

Evident, o mare zăpăceală domnește chiar în capul luminatului consilier, referent al „chestiunilor române”.

De aceea întregul ucuz ne face impresia unei amenințări ca cea a părintelui, care zice copiilor: „Ei, vă spun încă odată, vă opresc să faceți asta. Ear' dacă veți călca porunca, o să vedeți ce pățiți!”

Vorba e însă, că amenințarea se adresează unui popor întreg, căci întreaga românie a convocat și participat la adunarea din 28 Noembrie.

Dar' popoarele nu se sparie de hârtie nici partidele politice nu se pot desființa prin ordinațiunile ministrilor... căzuți!

De aceea și acest al doilea ucuz, este cel puțin... ridicol.

„Times” despre căderea cabinetului Wekerle. Marele ziar englez „Times”, ale cărui informațiuni privitoare la afacerile din Austro-Ungaria sunt cunoscute ca fiind totdeauna întemeiate, scrie în nrul seu dela 18 Decembrie următoarele:

„Una din principalele acușări ce o ridică cercurile din Viena în contra guvernului maghiar este nemulțumirea, de care este agitată populațiunea românească în Transilvania.

„Nu începe încădealtă, că Românii au legitime plângeri în contra stăpânitorilor lor maghiari, dar' chestiunea aceasta are două părți și o cercetare imparțială probabil că ar dovedi, că dificultățile, de care guvernul din Budapesta

trebuie să țină seamă în regularea acestei chestiuni sânt excepțional de complicate, ear' guvernul ungheres a făcut în timpul din urmă tot ce i-a stat în putință (?? Not. trad.)

„În această privință opiniunea ministrului român al afacerilor străine trebuie privită la toată întemplantarea ca o opiniune pe deplin competentă. Conform enunțatiunilor sale, pe care le-a făcut Vineria trecută în camera de deputați a României, convicțiunea sa este, că dacă agitațiunea în ambele părțile fruntariilor ar înceta, bărbații de stat ai Ungariei ar satisface până la un punct oarecare cererile Românilor.

„El (ministrul român) admite dară bunele intențiuni ale guvernului maghiar, care nu osândește decât faptele agitatorilor de profesie.

„Este prin urmare evident, că felul cum Dr. Wekerle și colegii sei tratează chestiunea română nu este potrivit la București atât de rău ca la Viena și cu toate acestea chestiunea aceasta a fost dintru început una din principalele acușări ce i-se făceau guvernului maghiar în Viena”.

Români și Italieni. Adresa de mulțumire, iscalită de 103 deputați din camera română, a fost expedită alaltăieri la Roma, pe adresa dlui M. Biancheri, președintele camerei italiene.

Referitor la această chestie mai cetim în „Naționalul” următoarele:

„Comitetul național al studenților a trimis următoarea depeșă în italienește de mulțumită celor 272 deputați italieni, care și-au manifestat simpatia față cu națiunea română.

„Studenții universitari din România, aduce mișcați de sentimentul nobil și interesul frățesc arătate de reprezentanții fraților nostri din Italia pentru dreapta cauză a naționalității noastre, vă roagă respectuos a vă face interpretul viilor noastre mulțumiri și al profundei noastre recunoștințe. Singurii reprezentanți ai gintei latine în Orient, vom lupta în todeauna pentru a ne face vrednici de glorioasa noastră origine.

„Incurajările și ajutorul Italiei va fi garanța triumfului cauzei noastre!”

Depeșă e adresată președintelui camerei italiene. Apoi membrii din comitet cu alți studenți au depus biletele la ambasada italiană.

Voci săsești. Înregistrăm earăși două voci săsești, care pledează cu energie pentru o acțiune comună a Sașilor cu celelalte naționalități în lupta contra politice de exterminare a Maghiarilor. „Bistritzer Zeitung”, în primul numărului seu de Anul-Nou, scrie între altele următoarele:

„E timpul suprem ca să lucrăm, să ne arătam în silțrit la o faptă. Să primim cu ochii limpezi în giur de noi. Naționalitățile în patria noastră, cărora li-se iau progresiv și consecvent toate condițiunile pentru desvoltarea liberă a naționalității lor, au ajuns, în urma apăsării fără milă ce se exercită asupra îndreptăririi lor de existență, la dreapta con-

vingere, că a te lăsa liniștit ca să fi strivit la părete de către asupritorii nedrepti e o faptă rușinoasă și lașă. În urma acestei convingeri, conștiința națională s'a afirmat tot mai mult cu o mândrie conștie de sine și a săvârșit fapte, care, deși liberalismul ovresc se încearcă a le infiera în toate chipurile cu potopul celei mai murdare batjocuri, dovedesc totuși, că în săvârșit s'a găsit calea, pe care trebuie să meargă toate naționalitățile, pentru-că fără teamă în luptă pentru drept — să eluptăm în fine pacea; că s'a găsit calea pe care trebuie să apuce toate naționalitățile, pentru-că toate sânt amenințate de același sistem dușmănos. Vom să zicem că și pentru noi actualmente există numai unica cale, ca pentru apărarea naționalității noastre amenințate, conștit de pericolul comun ce ne amenință să ne punem cu bărbație alătura aliaților nostri firești în lupta dreaptă pentru naționalitatea noastră amenințată. Aceasta e un lucru, a cărui recunoaștere o dorim cetitorilor nostri ca dar de Anul-Nou. Celalalt e exprimat în convingerea sinceră, că și după părerea noastră o „pactare” și de aci înainte față cu beția învingerii inimice, care nu mai știe de nici o cruțare, e o imposibilitate, chiar și dacă un alt guvern își va începe în curând activitatea.”

În același ton scrie și „Siebenbürgisch-Deutsches Tagblatt”. În numărul seu de Duminecă numitul ziar publică sub titlu „Contemplațiuni de Anul-Nou”, un articol, datat din Brașov, care se termină astfel:

„Vieța noastră politică publică trebuie pusă pe base cât se poate mai largi, va să zică democratizată încâtva mai mult decât am făcut până acum. Aceasta nu înseamnă, firește, că am nega îndreptățirea și necesitatea unei conduceri spirituale organizatorice. Organizarea însă se nu fie exterioară, ci internă, nu dresură, ci educațiune națională-politică. La o parte deci cu orice secături misterioase, care ar pute divisa poporul nostru în politicieni esoteric și exoteric. Pe lângă o organizare corespunzătoare, ea produce oameni, care la votări pot fi folosiți excelenți, la nici un cas însă oameni convingiți, care avisați fiind la ei înșiși, nu dispun de atâtă forță și conștiința națională, ca să-i facă capabili de a pluti cu siguranță prin toate prăpastiile de care e plină vieța noastră publică și privată.

„Astăzi nu mai e deajuns hărnicia și încrederea conducătorului, după-cum am arătat mai sus. De aceea e de lipsă, ca însuflețirea națională, de care sânt pătrunși conducătorii nostri, să se răspândească în cercuri tot mai largi și să se verse în inimile tuturor, care nu au lipsă decât de schinteia din afară pentru a izbucni în flăcări, cu curajiu în lupta pentru limbă și datini, pentru caracterul național și dreptate.”

Woerth, Rezonville, Saint-Privat, Gravelothe, Sedan.

— Pe urmă tăcere — nici o scrisoare — nici o nouate — nimic...

Rănit! Poate mort.

Noemi, care nici-odată nu cetise ziare, așera acum zilnic la biroul ziarelor „Le Gueutteur de Valenciennes” și „l'Echo de la Frontière”, ca să se informeze; asculta șgomotul din stradă, se amesteca prin grupurile de oameni ce comentau despre ultimele informațiuni, trăgea cu urechila la știrile dureroase din oribilul războiu și auzi cu inima îngrozită, că regimentul din care făcea parte fratele, fu numărat între cele mai mult încercate.

Într'aceea prin căile dela Hirsou și d'Avanes, răniții fură transportați în orașele mărginașe din Nord; în fiecare zi sosiau la Valencia nouă convoluri. Spitalele civile, spitalul militar fură îndată ocupate și răniții tot mai sosiau încă. Se formară în toate părțile ambulante private; bisericile și toate edițiile industriale și deschiseră porțile înaintea nenorociților mutilați, care păreau a nu mai avé săvârșit.

Și Noemi, înmărmurită de groază, suflul cuprins de pietate și milă, ce dela frațele se extindea la toți luptătorii eroici, privia cum trec dureroasele convoiuri, căutând

Discursul dlui Delavrancea.

Rostit în ședința dela 30 Noembrie în Camera română.

(Urmare.)

Ca să vedem dacă este vr'o logică în conduita d-voastre, vă întreb: Ați pus destule forțe pentru-ca, ajutați de întunecul nopții, să sărimați masa triumfală? Nu! Va să zică ați pus armată pentru a arăta că v'ați făcut datoria, dar' pe de altă parte nu ați pus armata în deajuns pentru a împedeca discursurile dela statuu.

Este aceasta duplicitate?

Discursuri se țin și sânt ascultate în aplausele mulțimii. Apoi pornesc cătră un banchet, care avea să-l dea musafirilor în nu știu care hotel. Drumul era pe la prefectura poliției. Se mai răspândește șgomotul că câțiva dintre studenți au fost arestați. Studenții cântând „Deșteaptă-te Române” se apropie de poliția capitală.

Întunerec. În fața poliției, baricade făcute de forța publică, ne da exemplu nou cum se ne apărăm drepturile cetățenești; a voit să ni-se amintească baricadele de odinioară.

Tinerimea se isbește de căruțele răsturnate. În întunerecul nopții nu se ved decât lucirile baionetelor!

Tumulul a fost mare; mulți au fost răniți; teroarea a fost extraordinară și rușinea unei asemenea sălbătăcie. (Aplause).

Nici aci nu vedeți cel puțin duplicitate?

Ca să satisfaceți pretensiunile străinilor, ale unor anume străin, ați măcelărit pe studenți în fața poliției capitalei! Dar' când? În mijlocul nopții, ca astfel capitala să nu vadă, să nu se revolte.

În fața țerii ați voit să aveți aerul de a fi lăsat liberă sərbătorea; dar' în același timp, cătră cei din Budapesta, ați putut zice: „Am făcut tot, am scos forța armată, am vrsat sânge, ce mai vreți dela noi?”

Nu este aceasta duplicitate?

Mai departe. A doua zi lucrul se află; lumea se emoționează, tinerimea se adună, încep protestările. Și atunci ce ați făcut? Ați depărtat din capul poliției pe dl Deșliu, prefectul acelei zile și acelei nopți de crimă și rușine. Ce este în această îndepărtare? Purtare înțeleaptă, calcul rece, diplomatic? Mă rog, în această măsură sânt două sensuri, și ori-ce act cu două sensuri este o duplicitate.

Pentru tinerime: „V'am satisfăcut, căci am dat afară pe prefect”.

Pentru cei din Budapesta: „N'a fost capabil. Am făcut tot posibilul ca să împedeam manifestația, dar' prefectul de poliție n'a fost capabil, și de aceea l'am dat afară”. (Aplause)

Mai departe: să-l dai afară pe un prefect de poliție, pur conservator, e lucru grav și îndispuneafi o parte din conservatori.

Ați găsit și aci meșteșul: „L-ați înaintat! L-ați făcut secretar general la minis-

FOITA „TRIBUNEI”

Danteliera din Valencia.

— Novela —

de Gustave Cane.

În strada Lille din Valencia, în mijlocul unei mulțimi de vișoare și verdeață ce se întindea și peste o mică casă cu un etagiu, se deschidea o fereastră, la care seara și dimineața o danteliera juca ciocănelele.

Nimic mai gingaș ca frumosul obraz al tinerei lucrătoare, nimic mai grațios ca mișcărilor sale întru cătra ritmice.

Ciocănelele sburau printre degetele ei, se îndepărtau, earăși veniau, se furișau repede pentru a reveni și mai repede, cu o măiestrie, ce-ți reamintea frumoasa poveste a zinei Cosinzene.

Ochii trecătorilor se ridicau spre mica fereastră jumătate ascunsă de cocheta perdea de verdeață și multe inimi suspinau privind la grațioasa danteliera, dar' suspinele se perdeau fără ecou, căci: d-soara Noemi Verdier era tot atât de cuminte cât de frumoasă; mo-

destia și naivitatea ei impuneau respect tuturor.

Orfană dela etatea de 13 ani, ea locuia singură cu un frate, trei ani mai în vîrstă ca ea, de meserie tîmplar, care devenind odată șef de familie lucra pentru el și mica sa soră.

La început vieța curajosului băiat fu destul de amară, abia că implinise anii de uenic, când nenorocirea se abătuse pe la dinșii: Noemi nu agonisia încă nimic, și zilele bietului tîmplar erau triste.

Dar' ce! cu bunăvoință și cu puțină economie el ajunse a lăsa chiar pe sora lui a-și termina învățătura de danteliera și acum în această unire de frate și soră, care acum aducea sumele cele mai mari, căci dantele Noemi nu se nășteau decât acele dantele bogate de un desen atât de artistic, adevărat cap de operă, care cu timpul câștigară renumele Valenciei. Cei doi copii trăiau fericiți. Dar' anii treceau, timpul tragerii la soră și Ludovic trebuia să plece.

Despărțirea fu crudă pentru cei doi frați iubii.

— Ah, voiți număra zilele care mă despărta de ora reîntoarcerii tale!

— Și eu din momentul binecuvîntat când te voiu pute vedea, iubită soră!

Locuind singură în micul cuartir, devenit deodată foarte pustiu, Noemi intristată se reapucă de munca sa, lucrând din fire fine de în modele minunate; Sămbăta ea ducea lucrurile terminate și reîntoarsă acasă, împărția câștigul în două părți; nu trebuia oare un mic ajutor pentru a îndulci vieța acestui soldat, care cugeta la dînsa din depărtata garisoană? Ludovic nu mai puțin se purta la regiment ca în Valencia, adică: foarte bine, așa că la sfîrșitul anului al doilea el anunță sorei sale că primise tresele de sergent.

Că Noemi fu mulțumită, nu mai încapă îndoială!

Inima îi salta de fericire.

O! ce mîndră era ea cu fratele ei atât de iubit.

Bucuria însă nu dură mult, căci după vre-o câteva zile se auziră strigăte de războiu și Franca înarmată se grăbi spre frontiera ostică.

Anul teribil începî

Noemi nu plânse, ea scrisese fratelui seu nu pentru a-i reaminti datoriile de soldat — știa ea că fratele ei nu are trebuință de încurajiat — ci pentru a-i mai spune încă odată toată iubirea, aducea la scrisoarea și micile sale economii și aștepta cu frică.

Rînd pe rînd ea afla din scrisorile iubitelui ei Ludovic despre luptele succesive dela:

terul de interne. Va să zică, dl Deșliu satisfăcut, opiniunea publică din Budapesta satisfăcută. Eu tare bănesc, să pe nimeni, dar pe nimeni absolut n'ăști satisfăcut cu o astfel de brută duplicitate. (Aplause).

Eată cum vă purtați cu cei care își exprimă în mod legal, tineresc și demn, entuziasmul lor pentru marea chestiune națională.

Și isbind în asemenea sentimente ale tinerilor, isbiți profund în aspirațiile terții și ale neamului românesc. Voiți să ajungeți la o tinerime rece, egoistă, care să înceapă a calcula de pe băncile universității, avantajele și dezavantajele materiale? Veți ave o tinerime a terții vestedă, fără ideal, și nedemă de a lua soarta de mână a terții în mânie ei. Ați încercat, în adevăr, să isbiți în tinerime și pe o altă cale, care denotă ceva și mai grav decât duplicitatea din chestiunea națională. Ați încercat prin mijloace de corupție, a presăra în tinerime uneltele și spionii guvernului. Cu aceste instrumente degradate, pe cari ti plății fie direct, fie indirect, faceți următoarea socoteală: când tinerimea va face v'ro demonstrațiune, noi avem acolo spionii nostri cari arunca strigăte seditioase pentru a vă legitima toate măsurile de reprimare brutală și seltatică.

Sunt convins că ați văzut tabloul intitulat „Radeau de la Meduse” de Géricault. În mijlocul valurilor, câteva scânduri, câteva bărne. Pe dinsele oameni desperați, privind în depărtare corăbiile perdate la orizont. Nici o speranță de scăpare.

Este imaginea morală a unei tinerimi în care se distrug toate iluziunile. Ea privește desperată cum perd în depărtare toate marile aspirații. Ca și nenorociții din tabloul lui Géricault, nu-i mai rămâne decât să fie înghițită cât mai repede de valurile adânci și amare.

O asemenea tinerime voiți d-voastră? Astfel preparați d-voastră viitorul României? Acum, dlor, să-mi dați voe ca, foarte pe scurt, să vă spun ce înțelegem noi prin datoria noastră în chestiunea națională. Nu ne gândim să pornim cu forța armată și să luăm Transilvania. Nu înțelegem să nutrim în spiritul tinerimii și al terții idea de irredentism. Irredentiști aparăți d-voastră, când declarați că pricepeți chestiunea națională ca Gambetta și Cavour...

Dl N. Filipescu: Când am desmărit odată, puteți să mă credeți pe cuvânt, dar nu vreți.

Dl B. Ștefănescu-Delavrancea: Am în spriginul meu impresiunea dlui Lahovari și a băncii ministeriale...

Dl N. Filipescu: Când vă declar un lucru, acesta cred că este suficient.

Dl B. Ștefănescu-Delavrancea: Când noi vă declarăm neconținut că nu facem irredentism, pentru-ce presa continuă de a ne acusa?..

Dl N. Filipescu: De loc.

Dl B. Ștefănescu-Delavrancea: Nu înțelegem dar să facem irredentism. Înțelegem să ne cumpănim sentimentele cu înțelepciune și chibzueală; dar nu înțelegem să înăbușim ori-ce sentiment național în țeară. Nu înțelegem să oprim ori-ce avânt când este vorba de o cauză care este a noastră; căci de drepturile fraților noștri, de a fi Români, atrină existența întregului neam românesc. Sântem datori ca cu inima și cu obolul nostru să ajutăm pe martirii de peste Carpați...

Dl C. Miclescu: La nevoie expulsați pe Ciurcu.

Dl B. Ștefănescu-Delavrancea: Reveniți asupra acelei chestiuni și vă asigur că nu aveți de loc dreptate. Pe atunci vă amintesc, că șefii conducători, dincolo, erau acei de care se lăpăda dl Filipescu alaltăieri în discursul d-sale. Pe atunci domina mocionismul în chestiunea națională; astăzi chestiunea națională a intrat în altă fasă.

Dl N. Filipescu: Atunci și dl Dimitrie Brătianu și dl Kogălnicean și dl Paladi, care erau alături de noi, toți erau irredentiști. (Sgomot).

Dl B. Ștefănescu-Delavrancea: Aș voi să răspund unca. (Înteruperi).

Dl preșdinte: Doresc și vă rog să nu întrerupeți. Rog mai cu seamă pe dl Delavrancea să nu provoace întreruperi. Să nu credeți că justifică întreruperile; departe de mine de a justifica întreruperile, trebuie însă, din când în când să le scuzese, când sentimentul omului este revoltat de acuzările ce i-se aruncă și pe care le crede cu totul nefondate. Așadar, dlor, vă rog fiți cu sânge rece și să îndurați.

Dl B. Ștefănescu-Delavrancea: Sânteti nedrepti cu noi și în special cu mine. D-voastră aveți aplausele majorității. D-voastră aveți alb la alb, negru la negru, ce vă mai trebuie? Fiți mai drepti și mai senini, fiindcă aveți forța.

Noi înțelegem să susținem pe Români de peste Carpați, care nu cer altceva decât ceea-ce li-se cuvine în virtutea legilor existente din Ungaria și a unor legi din trecut, sfașiate fără consimțământul lor. Mai clar:

noi nu vom a-i conduce; nu le dictăm linia de conduită; nu le alcătuim; nici nu le modificăm programul; noi nu-i asumăm în contra coroanei, nici în contra imperiului. Nu ne ascundem însă, și mărturisim, că nu este vorba numai de iubirea firească dela frați la frați; noi susținem, că dacă regatul român va fi desfăcut de straturile românești care ne înconjură, susținem că existența noastră este atunci pusă în primejdie. Așadar în chestiunea națională noi avem mai mult decât o datorie de frați, căci o înțelegem ca o chestiune de propria noastră existență.

Dar, dlor, sânt străini care înțeleg mai drept și mai serios chestiunea decât d-voastră, care stăpâniți regatul român. Cel puțin ca străinii, cei luminați și drepti, să înțelegeți chestiunea națională. Un singur exemplu din atât de multe. Cel mai însemnat organ francez, „Le Temps”, se exprimă astfel asupra pretențiilor revoltătoare ale celor din Budapesta, și sânt străini acei care gândesc astfel. Ei vă spun, că rasa este ceva ireductibil și că unul, un singur Român, dacă ar rămâne cu conștiința de rasă, el are dreptul a zice: „Sânt aci naționalitate românească!” (Aplause).

De ce nu simțiți astfel în chestiunea națională? Să sfitesc această parte cu o întrebare pe care o adresez și majorității și guvernului Maiestății Sale: Declară guvernul că se asociază la modul de a pricepe chestiunea națională a primarului capitalei? Declarați d-voastră, că chiar admițând povețele de înțelepciune pe care ni-le dă dl Filipescu nou și tinerilor; declarați că concludsiunile sale sânt și ale d-voastre? Dacă declarați aceasta, atunci și noi vă spunem, că d-voastră v'ați apropiat așa de mult de noi, încât putem să ne confundăm în chestiunea națională. Dar declarați-o! (Aplause).

Dacă tăceți, vă rog să-mi spuneți: ce sens a avut discursul primarului capitalei, un om atât de important, omul chemat să administreze capitala terții, membru influent în partidul conservator (întreruperi), om muncitor, om cu nume, cu pozițiune înaltă (întreruperi), ce rost a avut, ce înțeles a avut discursul d-sale?

Dl I. Miclescu: Denunțați pe dl Filipescu? (Va urma).

Presă germană despre procesul domnișoarelor române.

„Deutsches Volksblatt” dela 25 Decembrie scrie sub titlul: „Un proces politic contra femeilor” următoarele:

În lupta grea și arzătoare, pe care Români din Ungaria sânt nevoiți să o poarte pentru existența națională, aspru amenințată, bărbații care stau în frunte cad unul după altul, și mereu vin noi luptători în locul lor, împinși fiind de turbata manie de urmărire a adversarilor lor politici, se păsească în rândul cetei de eroi. Credincioși principilor și gata de jertfă, acești bărbați își dau pradă nimicirii existența individuală pentru a mântui existența neamului lor, desconsideră libertatea lor personală, pentru a apăra libertatea poporului lor. Dar nedreptățile și brutalitățile jidano-maghiare nu se îndreaptă numai în contra bărbaților, ci ura lor oarbă contra tuturor nemaghiarilor, cu deosebire însă contra Românilor, a înaintat așa de mult, încât și femei sânt citate înaintea judelei investigator, care asemenea bărbaților sânt trase la răspundere, pentru-că își țin de sfântă și-venerază naționalitatea, și pentru-că nu voesc să lase a li-se răpi bunul cel mai prețios, sentimentul național.

Am raportat deja, că nu demult patru dame tinere, din cele mai bune familii românești, au fost citate înaintea judelei investigator din Sibiu. Despre decursul acestei pertractări interesante, ce este de tot caracteristică din punctul de vedere al situației din Ungaria și care pe departe denotă la ce mijloace ne mai auzite își ia refugiu terorismul unguresc, ear pe de altă parte e o iconă frumoasă și mișcătoare a entuziasmului național, ce a pătruns toate părțile poporului român, ne scrie un martor ocular următoarele:

Urmează descrierea întregii pertractări cum s'a publicat în „Tribuna”.

O mică chestie bucovineană.

„Gazeta Bucovinei” (nr. 99 dela 15/27 Dec. 1894) publică o dare de seamă asupra ultimei adunări generale a societății politice „Concordia”, ținută în 24 I. c.

După terminarea raportului asupra lucrărilor societății, raportorul (oficial al?), „Gazetei Bucovinei” scrie:

„La acest raport, des aplaudat de membrii societății, președintele Dr. cav. Zotta

mai adauge, că relativ la „Gazeta Bucovinei” s'a făcut o schimbare. Directorul ei, dl George Bogdan, a părăsit țeara noastră din cauza referințelor și a boalei lui. Comitetului îi pare rău, căci Bogdan a început a se iniția în afacerile noastre; zice mai departe, că dl Bogdan cu înțelegerea preșdintelui a părăsit țeara, predând „Gazeta” în mâinile sale, în ordinea cea mai bună. Președintele își exprimă părerea de rău, că dl Bogdan a părăsit țearafără a ne cunoaște pe noi Bucovinenii mai bine”.

Exprim cea mai deplină și mai sincer simțită îndocală, că aceste cuvinte ar pute să exprime părerile dlui cav. de Zotta. Ele sânt ale raportorului „Gazetei Bucovinei”, pe care-l invit să-mi dovedească, având în mâni textul scrierii mele asupra Bucovinei: ce-mi lipsește, pentru-ca și el se poată zice, că studiind ce-mi lipsește încă, voi pute „cunoaște” pe Bucovinenii „mai bine”. Asupra acestei chestiuni, în a cărei discuțiune sânt în tot momentul gata să intru, cred că numai viitorul își va pute da definitivul seu verdict. Preșentul, a cărei diagnosa o fac eu în scrierea mea — fiind însă expresiunea celui mai cu viitor, deși în naștere și tiner grup bucovinean — se poate pronunța asupra politicii din trecut a Bucovinenilor. Asupra unei mișcări în naștere, nu un anonim raportor își poate lua îndrăsneala să se pronunțe în mod atât de dogmatic.

Un fapt împlinit și singularic, cum este îndepărtarea mea din Bucovina, se poate însă judeca.

Raportul „Gazetei Bucovinei” este și aici necomplet. Domnul cav. de Zotta trebuie să fi vorbit, și eu admit că va fi vorbit — mai mult.

Pentru a lămuri și din parte-mi acest fapt, însemn, că într'o intimă întrunire de notabili, un distins membru al tinerii generațiuni și amic al meu a explicat foarte lămurit motivele politice ale îndepărtării mele din Bucovina. Acea întrunire a fost presădată tot de dl cav. Zotta și prin urmare este evident, că dl Zotta nu s'ar fi expus să graească într'un chip ce nu ar consuna cu explicațiile date în acea intimă întrunire și — nota bene — auzite acolo de foarte mulți bărbați, care și la adunarea „Concordiei” au trebuit să fie de față. Rămâne dovedit că raportorul „Gazetei Bucovinei” nu respectă nici aici fidelitatea...

În acea întrunire intimă (ținută la hotelul „Weiss”), dl cav. de Zotta a cetit și a pus în discuție o scrisoare a mea, în care eu expuneam condițiile sub care eram dispus a mai sta în Cernăuți. În acea scrisoare eu ziceam, între altele:

„Vedeți, dle, Dr., că națiunea română în Bucovina se află la începutul unei epoce de tranziție, și că această epocă trebuie accelerată prin munca noastră cât mai mult.

„Pot eu munci în acest sens? Nu pot, căci nu am nici atâta independență câtă mi trebuiește, nici siguranța slujbei. Cu provisorii nu pot fi mulțumit decât la nevoie.

„Eu nu sânt nici radical, nici lipsit de respect pentru persoane, dar câte-odată e necesar ca o idee nouă să fie formulată clar și, mai rar, chiar în contra obiceiurilor de până acum. Nu pot face aceasta atât vreme sânt expus la înfririle ori-cărui amic al oamenilor, cu care eu am de lucru, câtă vreme ori-ce mică lovire răscală, cu perderi pentru mine, un simțământ de solidaritate al celor buni cu cei răi etc. Eu nu pot contribui de aici la purificarea vieții noastre nici cât aș pute contribui din străinătate.

„Dorosc, că rămânând în deplină înțelegere cu d-ta, în care eu am multă încredere, să fiu aici și mai liber și bine asigurat.

„Ar trebui să am cel puțin pentru câțiva ani (5) ziarul ca proprietar; subvenția colectată în țeară”, ar trebui să mă obligo a apăra numai țeara; clubul propriu din dietă ar trebui să spriginească ziarul mai din belșug și să nu mai invoace spriginul lui fără să-l subvenționeze și în numele ziarului pretind să nu mai vorbească nimenea nicăiri afară de mine.

„Așa ați pute întocmi lucrurile, ca să am gust să renunț a lua parte la o luptă epocală, pentru a mă mulțumi cu lămurirea temeliiilor adevărate pentru viitoarea vieată națională în Bucovina.

„Am zis adevărate, pentru-că unele din cele prezente mi-se par șubrede, din care cauză esteși munca fără mult succes.

*) Doctorul Zott, tocmai făcuse o colecție succesă și anume la abonenti bucovineni ai „Gazetei Bucovinei”, care plăteau — pe deasupra abonamentului! GBD.

„Asupra acestor temelii, care nu nimenesc solidaritatea națională, ci o întăresc, ar trebui să pot vorbi liber”.

Așa am zis eu.
Condițiile mele nu au putut (?) fi primite. De ce, nu știu nici azi. Și am plecat.

M'am ținut apoi de cuvânt și am început a depune într'o serie de mici studii rezultatul cetirilor și experiențelor mele în Bucovina.

Prin faptul, că pentru a pute scrie cu perfectă sinceritate a trebuit să părăsesc mai întâiu direcțiunea „Gazetei Bucovinei”, cartea mea asupra Bucovinei câștigă oare-care importanță și pentru desvoltarea politice române în Bucovina în fasa ei actuală. Până-ce va fi posibilă înființarea unui ziar nou, pot mărturis că scrierea mea nu va fisingurul volum ce va eși din penele aceluia, cu care sânt eu și care sânt cu mine. Cu bune intenții și cu deplină dragoste pentru poporul român din Bucovina, generațiunea tinără a Bucovinei va vorbi mailămurit și cu ea împreună vorbi-voi și eu, care, dus de soarte și în Bucovina, am avut fericirea a o cunoaște și cunoscându-o a spera cu ea împreună, că și Bucovineanul va fi o probă la cuvintele poetului:

Că Român sânt în putere
Și Românii n'aveți nu pere.

Sibiu, în 1 Ianuarie 1895.

George Bogdan-Duică.

Din parlamentul maghiar.

Demisiunea cabinetului.

Budapesta, 27 Decembrie.

După o interpelare scurtă în afacerea dreptului de imunitate a unui deputat, prim-ministrul Wekerle ia cuvântul pentru a-și anunța demisionarea sa și a întreg cabinetului. El spuse:

După-ce, cu regret am venit la convingerea, că în genere nu dispunem de cea mai înaltă încredere a Coroanei în măsura, care în actualele împrejurări ar fi trebuincioasă pentru conducerea cu succes a lucrurilor, ne-am anunțat Maiestății Sale demisia noastră. (Aprobare.) Maiestatea Sa a binevoit să primească demisia și să ne însărcineze cu conducerea provisorie a afacerilor terții. Am onorare a aduce aceste la cunoștiința onoratei case. (Vii aprobări.)

După cuvintele prim-ministrului Wekerle s'a început discuțiunea asupra demisionării cabinetului. Trei oratori s'au ocupat pe larg cu enunțările dlui Wekerle. Iusth Gyula, Eötvös Karoly și Ugron Gábor. Eötvös a adus elogii cabinetului demisionat, pe când ceilalți doi au criticat aspru activitatea cabinetului Wekerle, spunând, că fățișnicia care a caracterizat activitatea guvernului liberal, pe dl Wekerle nu l'a părăsit în ultimul moment. El și acum joacă rolul comediantului, nici acum, nu spune ce adecă e cauza că nu „dispune în general de încrederea prealaltă”. Mai aspre sânt cuvintele deputatului Ugron Gábor. El între altele a zis următoarele:

„Dl ministru-president a zis cu prilegiul desbaterii proiectului despre îndemnitare, că dacă va trebui să cadă, va căde pe baza parlamentarismului. Această declarație a dlui Wekerle m'ar fi liniștit, dacă n'aș fi știut că vorbele d-sale nu trebuie luate întocmai, pentru-că poate-se numi căderea cabinetului cădere pe baza parlamentarismului, când ea s'a anunțat prin cuvintele simple că „dăpă-ce în genere nu dispune de încredere...” etc”. Această declarație a ministrului-president pe cât este de scurtă pe atât e de nebuloasă. Pentru națiune este foarte important să știe ce e cauza neîncrederii Coroanei.

Multe succese frumoase a avut guvernul acesta, dar toate le poate mulțumi puterii numerice a partidului liberal, care nu știe alta decât să — voteze. Tot succesul guvernului căzut îmi face impresia povestii cu pelea de măgar, care avea însușirea aceea, că cine se așeza pe ea putea să facă tot ce voia și i-se împliniau toate dorințele. În același timp însă câte o bucată se nimicia din pelea de măgar. Întreb acum, ce din pelea de măgar cu putere magică, pe care a sezut guvernul demisionat, a rămas încă atâta bucătică cât e de ajuns să se așeze pe ea un alt guvern?

Arată apoi deputatul Ugron desastroasa activitate a guvernului Wekerle sfârșind cu cuvintele:

Aici în parlament trebuie să se susțină și aici trebuie să și cadă guvernele: nu se poate ca vecinic după culise să și aranjeze afacerile; acolo să cadă guvernele vechi, și acolo să se fabrice cele noue. Poftiți, dlor comediați, de stați pe scenă să vă vedem.

În declarația dlui Wekerle numai așa este ce ne convine și asta e că — se duce.

Au mai vorbit apoi contele Apponyi, și Szapáry Gyula, după care ședița, care semănă cu o înmormentare, s'a sfitșit. Un

deputat opozițional a făcut chiar și un mic epitaful asupra guvernului îngropat:

Natus in mendace politica,
Mortuus sine gloria,
Requiescat in pace!

Ministrul Wekerle a însinuat de asemenea și în Casa-Magnaților demisia cabinetului. Însinuarea a făcut-o întocmai cu cuvintele rostite în camera deputaților, după care presidentul Károlyi Tibor anunță că ședițele Casei-Magnaților se amână până la formarea noului cabinet.

SITUAȚIA.

Audiențele regale s'au continuat. În ziua a doua a fost primit contele Apponyi, șeful partidului național. Maiestatea Sa aproape 1 oră întreagă s'a întreținut cu el. Împregiurarea aceasta, zic foile maghiare, afirmă tot mai mult presupunerea, că criza numai prin fusiune se va rezolva. La comentarii tot atât de însemnate a dat audiență și audiență acordată în ziua a treia contelui Szapáry. „Hazánk” spune că:

„Contele Szapáry este acela, care mai mult a așteptat să-și exprime vederile sale relativ la criză. El toate puterile sale și-le-a îndreptat într'acolo, ca să realizeze planul rezolvării prin fusiune. Cu ce succes a lucrat el, este încă necunoscut.

Au fost ascultați apoi conții Zichy și Kálnoky; cel dintâiu a exprimat îngrijirile celor care sânt contra proiectelor religioase, cest din urmă a reprezentat interesele agrare. Metropolitanul Miron Romanul a fost ascultat timp de 10 minute. Ultimul căruia i-s'a acordat ascultare a fost Max Falk, redactorul dela „Pester Lloyd”.

Despre audiențele acestea „Hazánk” scrie următoarele:

Evenimentul zilei este cuprins în audiența acordată contelui Szapáry. Nimeni n'a putut să spriginească cu argumente mai basate planul fusiunii ca și contele Szapáry, care cunoaște pe deplin situația politică. În rezolvarea crizei, moment foarte însemnat este ascultarea contelui Szapáry.

Contele Zichy a exprimat îngrijirile sale față cu legile religioase și a asigurat Coroana, că nici un guvern nu va pute să facă ca aceste îngrijiri să dispară.

Metropolitanul Miron Romanul deasemeni n'a putut exprima nici o garanță pentru guvernul viitor, că acesta va învinge greutățile ce le formează executarea legilor politice-bisericești.

Max Falk, se zice, că a făcut mai multe desvăliri relativ la situație. După-cum se afirmă el spriginește idea fusiunii, ceea-ce nu înseamnă mai mult decât o pregătire la vecinica spriginire a guvernelor.

Relativ la diferitele combinații, și astăzi numai două chestiuni principale se ivesc. Fusiune ori nu? Și una și alta se susține încă. Combinația cu persoana lui Bánffy, care precum se știe, stă pe baza programului de până acum al partidului liberal, se întărește. În același timp însă se afirmă, că chiar și la cazul când combinația-Bánffy s'ar realiza, guvernul, în fruntea căruia s'ar pune, ar fi un guvern de tranziție. Depinde deci dela aceea, cum vrea Coroana să rezolvoe criza. Căci dacă nu vrea un guvern de tranziție numai, atunci singur cu ajutorul fusiunii se poate salva situația. În acest sens i'a vorbit Maiestății Sale și contele Szapáry.

O depeșă din Viena, trimisă lui „Magyar Értésítő” vorbește de candidarea ministrului comun de finanțe Kállay Benjámín. Depeșă e de următorul cuprins:

Aici în cercurile politice s'a răspândit earăși știrea susținută cu toată hotărâre, că ministrul comun de finanțe Benjámín Kállay va fi însărcinat cu componerea cabinetului maghiar.

Tot o depeșă din Viena anunță, că majoritatea celor ascultați de Maiestatea Sa au recomandat de fitor șef al guvernului pe Széll Kálmán.

CRONICĂ

Dr. Danil P. Barciuanu, iubitul nostru întințat și amic, cu prilegiul onomastice sale a fost obiectul celor mai calde și sincere ovațiuni. Prietani și stimători sel din Sibiu i-au trimis Sămbătă în 29 Decembrie următoarea depeșă de felicitare:

Onomastica la mulți ani! Curagiu și tărie! Dumnezeu să-ți aline durerile!

Deasemenea aflăm că și din alte părți i-au trimis mai multe telegrame, ușurându-i astfel suferințele din temniță. Așa ni-se

anunță, că din Boița s'au trimis următoarele depeși:

Meritosului profesor și bărbat național Dr. Barcianu în temnița din Vaț.

Din incidentul onomastice, primește cordialele noastre felicitări. Apropiată și fericită revedere. Invățătorii: Istrati, Vulcan (Boița), Neșca, Roman, Săcărea (Tâlmăcel), Banda, Orlea (Porcești).

Martirului Dr. Barcianu în temnița din Vaț.

Primește expresiunea sincerilor și călduroaselor noastre felicitări la ziua onomastică. Din tinerete Vați dedicat pentru binele națiunii române, de aceea dăruesc-Vă bunul Dumnezeu deplina sănătate, ca să vedeți cauza triumfată și să gustați din roadele ostentilor voastre. Poporul recunoștor din Boița: Branea, Bobeș, comerciant; Cloaje, comerciant; Brătescu, Ioritan Cloaje, Bugneriu, Toma Costea, Frangu, Halmagiu.

Participanții la adunarea națională din Sibiu. Primul urduare: Onorate Dle Redactor! Vin a Vă ruga să binevoiți a lua notița în iubita noastră „Tribuna”, că la conferința din 28 Noemvrie a. c. ținută în Sibiu, din Lipoava au luat parte următorii: Dl Terențiu Oprean, preot gr-or., Sever Bocu, contabil, Paul Serb, înveștător pensionat, Constantin Paulescu, vice-președinte gremiului industrial, Nicolau Mircu, ospătar, Isaia Vuia, măestru opincar, Teodor Marcu, președ. societății olarilor, Gheorgiu Micula, proprietar, Nicolau Boadean, luminar, George Simon, olar, Stefan Draja, negustor de rimători, Nicolau Ususan, econom, Grigoriu Crișan, econom, Avram Păcurar, econom și Teodor Șoimșan. Deputațiunea aceasta e fala noastră, inimile noastre în tot drumul lor a fost cu dâșii; pot zice că în numele tuturor Românilor din orașul nostru au participat la adunarea din Sibiu. „Moderat” har domnului numai unul avem, care zarvă mare ar face — dacă ar pute. N'are teren, căci nu potestatea și egoismul are să învingă, ci iubirea de neam și sinceritatea. Sântem curioși căți indivizi va pute capacita acest „moderat” — care altcum cu mare fanaronie se girează de delegatul alegătorilor pentru conferințele programului național din Sibiu, — să asiste în 28 Decemvrie la procesul „Dreptății” din Timișoara.

Alegerea de primar al Sibiului. Sâmbătă la orele 5 d. a. s'a ținut în sala cea mare dela magistrat alegerea noului primar al Sibiului în locul dlui Hochmeister, demisionat. Ales a fost dl Iosif Drotleff, senator.

Încă un ucaz. Cu data de 30 Decemvrie primim din Cluj următoarele: Îmi țineam de datoriță morală a cerceta pe iubiiții noștri condamnați, care se află în temnița ordinară din loc, după-cum îmi permitea timpul în fiecare Duminecă. Astfel am voit să-mi împlinesc această datoriță și astăzi, mai ales, că aveam să le predau ceva. Dar soartea n'a voit așa, căci când era să intru, m'au prevenit puternicii vigili ai temnițelor cu un nou ucaz. Anume, până acum era permis a cerceta condamnații Martia, Sâmbăta și Dumineca. De astăzi începând însă nu mai este permis a-i cerceta Dumineca, ci numai Martia și Sâmbăta. Acestea îmi țin de datoriță a le aduce la cunoștință preanonațului public, care va cerceta pe condamnații de aici din temnițele ordinare, spre a fi orientat cu privire la ucazul nou. Cu toată stima: I. C., stud. în drepturi.

Noi prigoniri. Din Târr de lângă Blaj ni-se scrie, că protopretorul Blajului a făcut perchișie în casa învățătorului Făgărășan, pentru-că femeia învățătorului a colectat mai multe obiecte pentru tumbola din București. După o perchișie și un interogator mai lung obiectele colectate le-a confiscat.

Serată literară în Blaj. „Unirea” scrie: Prima serată literară, anunțată de noi a reușit foarte bine. Dl Dr. Sebastian Radu ni-a prezentat un famos tablou din viața culturală a vechilor Români, ear d-șoara profesorală Elena Santeon, neobosita colaboratoară a foii noastre, ni-a cetit o drăgălașă novelă originală. — Proxima serată literară va ave loc Duminecă în 30 Decemvrie a. c. la orele 5 1/2 în același local. Va diserta dl prof. gmn. Aron Deacu, vorbind despre „Soartea iobăgimii din Ardeal în secolul al XV-lea”. După disertațiune va urma o declamațiune. Declamață va fi d-șoara profesoară Elisa Bodocan.

Teatru de diletanți în Abrud. Luni în 26 Decemvrie v. 1894 în sala magistratului orașenesc se va preda „Pentru ochii lumii” sau „Cum se îmbată lumea cu apă rece”. Comedie în 2 acte. Localită după Lobiche de Virgil Onițiu. Dirigent: dl Aurel Trifan. Personaje: Razian, fost cofetar, dl P. Macaveiu; Zoia, soția lui, d-șoara E. Ciura; Cornel, fiul lor, dl Aurel Șulț; Melinescu, medic fără pacienți, dl Ioan David; Constanța, soția lui, d-șoara E. Macaveiu; Emelina, fiica lor, d-șoara Sabina David; Stefan Călin, negustor de lemne, dl Toma Strajan; Berta, camarieră la Razian, Sofia, bucătăreasă la Melinescu, d-șoara Roma Lucaci; Ana, camarieră la Melinescu, d-șoara V. Pușcar; Un tapasier, Un servitor, dl Dioanca; Un Arnăuț, Un bucătar, dl Petru Mădin; Un Arap. — Prețurile locurilor: Local I. 1 fl. Local II. 80 cr. Local III. 60 cr. Partere 40 cr. Începutul precis la 7 ore și jumătate. Bilete se vënd în prăvălia domnului Samuil David și seara la casă. După reprezentațiunea teatrală va urma petrecere cu dans. Venitul este destinat pentru îmbrăcarea copiilor săraci.

Petrecere. Tinerimea română din Turda invită la petrecerea ce o va aranja Joi în 10 Ianuarie n. 1895 în sala cea mare a „Hotelului Central” din loc. Turda, la 25 Decemvrie n. 1894. Andrei Popa, secretar, Iuliu Popescu, președinte, Aureliu Vlad, controlor, Simeon Poruț, cassar.

Români în armată. Anuarul militar statistic al armatei austro-ungare pro 1893, apărut zilele acestea, face următoarea constatare relativă la aptitudinea corporală a fâciorii după naționalități: Mai mulți fâciorii apti pentru serviciul militar s'au aflat, în proporție cu numărul, între Români, după aceea urmează Croații, locul al treilea îl ocupă Maghiarii, după acestia vin succesiv Rutenii, Germanii, Cehii și Polonii.

Necrolog. Ni-se anunță moartea preotului gr-ort român Nicolae Blajovcu, în-tâmplată după un îndelungat și greu morb, în etate de 26 ani, în primul an al profeției și fericitei căsătoriei. Înmemorarea a s'a făcut Vineri în 16/28 Decemvrie a. c. la 10 ore a. m. în comuna nașterii sale, Hodoș. Îl deplâng numeroase rudenii.

Teatru orașenesc. Sâmbătă s'a dat pentru prima-ora în teatrul orașenesc piesa lui Sardou „Madame Sans Gêne”, comedie în patru acte. Teatrul a fost îndesuit de public, ear piesa marelui măiestru, bine montată și jucată, a plăcut mult publicului. Domnișoara Teresa Bellau, care juca rolul Caterinei Hub-scher, spălătoreasă, ajunsă în urmă prinșesă de Danzig, precum și dl Iulius Schöntag, care a jucat rolul lui Napoleon I., au fost mai ales des și frenetic aplaudați.

„Vatra”. A apărut nr. 23 al admirabilei reviste ilustrate pentru familie „Vatra”, cu următorul sumar: O familie domnească în Exil, de N. Iorga. — Thanatos, poezie de V. D. Păun. — Mara, de Ioan Slavici. — Ostrov senin, poezie de Ioan Moța. — Sorbona, tipuri bucureștene de St. Basarabeanu. — Supărată, poezie de Ioan Moța. — Doi prieteni, novelă de A. Keillando, trad. de Em. Florescu. — Gospodărie română, de T. Coma. — Hassan pașa, poezie de G. Coșbuc. — Amintiri, de A. G. Olteanu. — Ochii șerpilor și ipnotismul, de G. Vasiliu. — Snoave din popor, de D. Stănculescu. — Fel și fel, de — Ilustrațiunile: Nori de vară. — Năvălirea Hunilor. — Periața. — După bal. — Mama chinuță. — Toamna târziu. — Tovarși de lectură.

Lugojul — magistrat regulat. „Foia Dienesă” de Duminecă scrie: O însemnată parte din membrii representației orașenesci din Lugoj sânt pentru ștergerea magistratului regulat și reînnoirea comunei mari. La actul de restaurațiune a magistratului, ținut în 22 Decemvrie, 48 Români și vre-o 6 Nemți n'au luat parte la alegere, declarând că nu voesc să fie părtași de responsabilitatea materială și morală pentru un organism ca magistratul, care nu-i decât o „fală goală” pentru Lugoj.

Prelegere publică. Ieri după amezii dl Dr. V. Săutu, profesor seminarial, a ținut în localul casinei române prelegerea sa publică, anunțată deja, despre pesimism. Abstracție făcând de câteva străinisme (ca „stich”, „zech” etc.) ce s'au străcurat în stilul conferenței cetite, precum și expresia că „sensualismul și materialismul vin cu o falcă în cer cu alta în pământ”, precum și unele alușuni glumețe prea de caracter local, încolo dl Săutu a întretinut publicul vorbindu-i cu multă bună judecată despre pesimism, insistând cu deosebire asupra întemeierii școlii pesiviste din veacul nostru.

O bibliotecă. Foile din București scriu că ministrul cultelor și instrucțiunii va prezenta corpurilor legiuitoare proiectul de lege pentru cumpărarea bibliotecii profesoralului Carol Vogt din Geneva, pentru facultatea de științe. Această bibliotecă cuprinde: 990 volume din diferite reviste științifice periodice, 1888 volume din diferitei autori, 4290 memorii și broșuri diferite, atlase, hărți geologice, etc... Valoarea ei e de vro 126.000 franci. În schimbul acestei bibliotecii atât de bogate dl Carol Vogt va primi o pensie viagieră de 14.000 lei anual, în cas de supraviețuire.

Din public.*) AVIS.

În conformitate cu conculul din 14 Decemvrie a. c., comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului” va distribui între membrii reuniunii în primăvara anului 1895 sămînțe de trifoi, luțernă și de napi de nutreț, precum și surcei nobili (de meri și peri) în mod gratuit.

Cei-ce doresc să fie împărtașiți să se adreseze spre acest scop comitetului până la 15 Martie n. 1895.

Totodată ne permitem a repeta rugărea cătră membrii împărtașiți în anii trecuți cu sămînțe, să de binevoesc a raporta comitetului cât de detaliat despre rezultatul recoltei.

Sibiu, 31 Decemvrie n. 1894.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului”.

Iosif Pop, vicepreșed. Victor Tordășianu, secretar.

Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea

Invitare de abonament la „TRIBUNA”

Cu 31 Decemvrie v. 1894 expiră abonamentele lunare, cuartale, semestrale și anuale.

Domnii abonați sânt rugați a grăbi cu reînnoirea abonamentelor lor pentru regulata expediție a foii.

Abonamentele se fac prin mandate postale și numai pentru un timp, oare înoape cu prima și se termină cu ultima lunii după stilul vechiu.

Abonamentul lunar costă . . . 1 fl. 20 cr. Abonamentul trilar costă . . . 3 fl. 50 cr. Abonamentul semestral costă . . . 7 fl. — cr. Abonamentu anual costă . . . 14 fl. — cr.

Este în interesul dlor abonați, ca adresele să fie însemnate oât se poate de corect și legibil. Domnii abonați vechi sânt rugați a lipi pe mandatul postal adresa tipărită dela fâșiile, în oare li-s'a trimis „Tribuna” până acum.

Administrațiunea.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI”.

Budapesta, 31 Decemvrie n. M. Sa a primit depeși patrii Brancovic, pe deputatul Horánsky, Darányi și Fábinyi, pe contele Andrei Bethlen, baronul Huszár și pe Banul Khuen Hederváry. Decisiunea în privința formării noului cabinet nu a urmat încă în nici o direcție, ea se așteaptă după-ce M. Sa se va reîntoarce dela Viena, unde a plecat astăzi la 9 ore dimineața.

Membrii partidului liberal vor felicita pe președintele camerei, Bánffy Dezső cu prilegiul Anului-Nou. Gratațiunile la ministri de astă dată nu vor avè loc.

Banul Croației a conferat ieri înaintea amezii timp mai îndelungat cu Wekerle. Seara Banul a mers la club, unde a petrecut mai multă vreme.

Budapesta, 31 Decemvrie nou. Cea mai mare parte a foilor de dimineața de aici și din Viena numesc pe Banul Khuen Hederváry ca fiitor ministru-president. Astfel „Wiener Montagszeitung” anunță din Budapesta, că e mai mult ca pozitiv, că după reîntoarcerea Monarculului dela Viena, Banul va fi însărcinat cu formarea cabinetului.

După aceeași sursă, Banul are intenția de a primi pe toți membrii cabinetului Wekerle, care i-se vor pune la dispoziție, în noul minister. „Magyarország” scoate tot mai mult la iveală candidatura lui Khuen Hederváry. Foaia citată atribuie audienței de ieri a acestuia o mare importanță. Zice, că aceasta, la expresa dorință a M. Sale, a fost cea din urmă, deoarece Monarcul a voit ca înainte de a se consulta cu candidatul Seu la postul de ministru-president și a lua decisiunea finală să asculte păreri de tututor politicienilor asupra situației. Se ține ca sigur, că numirea lui Khuen Hederváry în postul de ministru-president însemnează abandonarea cel puțin a unuia dintre proiectele religioare în că nevotate.

Bibliografie.

La Institutul Tipografic, Sibiu se află de vânzare

Nuvele, de Rusu Șirianu. Prețul unui volum este 1 fl.

A apărut tocmai la Institutul Tipografic T. Liviu Albini în Sibiu:

„Despre mandatele de plătire”. Explicarea legii despre mandatele de plătire (art. de lege XIX. din anul 1893) propuzută cu formulare de Dl Ioan Ivan, avocat în Mediaș. Se află de vânzare la Institutul Tipografic în Sibiu și la autor în Mediaș. Prețul 40 cr.

A apărut: Ioan Bogdan: „Insemnătatea studiilor slave pentru Români”.

Lucrarea aceasta este foarte de recomandat.

La librăria „Institutului Tipografic” din Sibiu se află următoarele cărți:

- „Memorial”, Archiep. și Metropolitanul Andrei baron de Șaguna, de Nicolae Popea . . . 1.30
„Bate la ușă”, de Carmen Sylva „Domenich Pablo”, de Carmen Sylva . . . 1.10
„Povestile Bănatului”, de Că-tana . . . —.28
Trăvnițe”, 10 piese Slovești. Vol. I și II a 1 fl. 50 cr. . . 3.—
„Izvoade”, de Demetrescu . . . 4.40
„Homo-Sum”, roman de Ebers . . . 1.—
„Doina”, conf. ținută la ateneul din Bérlad, de Măndrescu . . . —.28
„Critice” 1867—1892, de Maiorescu. Vol. I și II a 2 fl. 20 cr. . . 4.40
„Introducere la psihofisică”, de Mihalescu . . . 1.90
„Poesii”, de Veronica Micle . . . 1.65
„Higiiena română”, de Dr. Leo Murășianu . . . 1.—
„Copiii de pe natură”, de Negruzzi . . . 1.65
„Poesii”, de Negruzzi . . . 1.10
„Teatru”, de Negruzzi. 3 Vol. . . 8.25
„Pui de lei”, de Nemițescu . . . 1.10
„Literatura popor. română”, de Gaster . . . 2.75
„Studii Critice”, de Ghera. Vol. I și II a 2 fl. 20 cr. . . 4.40
„Să auzim, toaste . . . —.25
„Memorii din timpul rășboiului”, de Georgescu . . . —.88
„365 Anecdote și glume”, de Gheja . . . —.40
„Poesii”, de Nicolae Iorga . . . 1.10
„Lascăr Vioreșcu”, o icoană a Moldovei din 1851, de Kotzebue „Introducere în Cărțile Testamentului vechiu și nou”, de Dr. Iuliu Olariu . . . 2.50
„Serierile părinților apostolești”, de Dr. Iuliu Olariu . . . —.75
„Ode”, „Epode”, „Carmen Saeculare”, de Ollanescu . . . 3.30
„Merinde dela școală”, de Popa . . . —.60
„Despre influența impregiurării”, de Panait Zosin . . . —.55
„Trandafiri și viorele”, de Pop-Reteganel . . . —.70
„Starostele”, de Pop Reteganul „Povestiri”, aleșe și întocmite de Petra Petrescu . . . —.75
„Istoria Românilor sub Mihai-Vodă-Viteazul”, de Nicolau Bălcescu . . . 2.20
„Din Moldova”, schițe de Kotzebue . . . 1.10
„Floarea din Firenze”, de Livseu . . . —.55
„Cerșitorul”, dramă în 2 acte de Livseu . . . —.55
„Poesii”, de Macedonski . . . 2.20
„Elemente ungrești în limba română”, de Măndrescu . . . 1.50

Calendarul zilei

18 Decemvrie 1 Ian. 1895. Iulian: Muc. Ignatie. Gregorian: Ian, 1895. Seara: răsărit 7.46 apăsă 8.29 m.

Buletin meteorologic.

Table with 5 columns: Observații, Diferența din prezintă, Temperatura după Celsius, Maximal și minimal de temperatură, Direcția vântului. Data: Sibiu, 1 Ianuarie n. 12 oare dimineața.

Din țeară 29 Dec. n. 7 oare dimineața.

Table with 5 columns: Stațiunile, Presiune atmosferică în mm., Temperatura Celsius, Vântul direcția și tiria. Locations: Budapesta, Sătmar, Cluj, Orșova, Arad, Panciova.

Teatru orașenesc.

Marti, în 1 Ianuarie 1895: „Heirat auf Probe”. Farsă cu cântec în 3 acte de Buchbinder.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 29 Dec. n. 1894.

Table with 4 columns: Mărfuri, Căminare pe 100, Prețul per 100 chilogr., Căminare pe 100, Prețul per 100 chilogr. Items include Grâu, Băntănesc nou, Grâu dela Tisa, etc.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 30 Decemvrie n. 1894. Hărți-monetă română . . . Cump. 9.79 vând. 9.90 Lire turcești . . . 11.15 Imperiale . . . 10.— Ruble rusești . . . 1.82

Bursa de Budapesta.

Table with 2 columns: Mărfuri, Cursul. Items include Renta de aur ung. 6%, Renta de aur ung. 4%, etc.

Bursa de Viena.

Table with 2 columns: Mărfuri, Cursul. Items include Renta de aur ung. 6%, Renta de aur ung. 4%, etc.

Bursa de București.

Table with 2 columns: Mărfuri, Cursul. Items include Renta rom. per 1875 6%, Renta rom. amort. 5%, etc.

Nr. 693 — 1894.

[3151] 1—2

Concurs.

Pentru ocuparea postului de *invetătoreasă*, eventual *invetător* la *școala centrală grănițerească din Jina*, comitatul Sibiului, care post *invetătoreasă* Eugenia Ioanovici în două rânduri l-a părăsit sub cele mai de nimic pretexte, se scrie concurs până inclusive *10 Ianuarie 1895*.

Emolumentele împreunate cu acest post pe lângă *cuartir și lemne de foc*, sunt *300 fl. v. a.* și anume: *200 fl. din fondul școlar central și 100 fl. din fondul bisericii din Jina*.

Reflecții se trimită petițiile instruite cu documentele prescise de lege la

Comitetul administrativ de fondul și școlile centrale grănițerești din fostul regiment român I.

Sibiu, în 29 Dec. 1894.

Comande

de *pești proaspeți* (crapi și știuce) pentru 24 Dec. st. v. se primesc până la 22 c. la

R. Neumann

[3139] 2—2

Piața-mare 17.

Tocmai a apărut și se află de vânzare la librăria Institutului Tipografic în Sibiu:

CESTIUNEA NAȚIONALITĂȚILOR

și

MODURILE SOLUȚIUNII SALE

IN

UNGARIA

AUREL C. POPOVICI.

Prețul 50 cr. v. a.

cu trimitere postală 55 cr. v. a.

Spre plăcută luare la cunoștință

servească P. T. interesatilor, că vânzarea de bere scutită de dare pentru export, dela 25 litri în jos s'a permis și berea noastră așa numită „Lager“ și „Bock“ se poate căpeta de acum încolo, **afară de butoaie de 25 litri, și în sticle întoam de 1/2 și 1/3 litru.**

Bereria dela „Trei stejari“

[2989] 5—12

SIBIU.

Am onoare a aduce la cunoștință on. public că eu am deschis

o Restaurație

în casa mea proprie, în piața Sighișoara, sub conducerea unei persoane aptă. Recomand pe lângă vinuri bune și mâncări excelente precum și bere din fabrica **Czell**, pe lângă prețurile cele mai ieftine și serviciu prompt.

[3161] 1—3

Cu toată stima

Iosif Broser.

INSTITUT TIPOGRAFIC în SIBIU.

A doua edițiune

ȚINEREA VITELOR

de **Eugen Brote**,
president al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“.

Prețul unui exemplar 12 cr. v. a.

În atelierul „Institutului Tipografic“ din Sibiu se caută

Culegători-tipografi.

Condițiune sigură.

Institutul Tipografic în Sibiu

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNET“.

- Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
- Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Piperuș Pătru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Toiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Colăcărutul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Flioa a nouă mama.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Îndărăniul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Blăstăm de mamă.** Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarňk. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
- Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franceză de Eleonora Tanăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Genuțoa.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Un pețitor îndărătnic.** Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Frietenul meu Văntură-Teară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Scăpărătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Sgârțitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Muscii-Împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Dina-Împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
- Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Busalin păcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbițoiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
- Roma invinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradus de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
- Clara Milici.** Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 b.
- O sută de ani.** De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vândătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Diplomă de onoare.

Institut Tipografic T. L. Albin, Sibiu.

Diplomă de onoare.

Se recomandă a executa următoarele:

OPURI și BROȘURI

Placate

BILETE DE LOGODNĂ și DE CUNUNIE

Carte și epistole

Circulare și preț-curenturi

Note

Mare deposit

de cuvete, cerneală, reusite de scris, ceară de pecetluit etc.

Comande din afară

se efectuează repede.

Bilete de vizită

după plac și cerere

Mare deposit

de hârtie de scris și concept, precum și hârtie fină de epistole cu plicuri în casete.

EDITURA „TRIBUNET“ ȘI A „FOII POPORULUI“.

Diferite cărți științifice și literare
Elegant legate sau broșurate.

Prețuri foarte moderate.

Biblioteca populară a „Tribunet“

Dictionar
român-german și german-român.

Strada Măcelarilor 21.

Librărie românească în Sibiu

Strada Măcelarilor 21.